

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7To/60/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7625010158
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing. JUDr. Milan Husťák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7625010158.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Milana Husťáka a sudcov JUDr. Margaréty Jurkovej Žoldákovcej a JUDr. Dominiky Volkaiovej, LL.M., na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. júna 2025, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr.zák. s poukazom na § 139 ods.1 písm. c/ Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 30.04.2025 sp. zn. 3T/13/2025 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods.1 písm. d/, písm. e/, ods.2 Tr.por. zrušuje napadnutý rozsudok vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods.3 Tr.por. a podľa § 189 ods.2 Tr.zák., § 38 ods.2, § 36 písm. l/, § 39 ods.5 Tr.zák. ukladá obžalovanému A. B., nar. X.X.XXXX v C., trvale bytom D. XXX, E. F., trest odňatia slobody v trvaní 32 (tridsaťdva) mesiacov.

Podľa § 49 ods.1 písm. a), s použitím § 51 ods.1 Tr.zák. výkon uloženého trestu mu podmienene odkladá s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 50 ods.2 Tr.zák. stanovuje skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní 48 (štyridsaťosem) mesiacov.

Podľa § 51 ods.3 písm. b/ Tr.zák. ukladá obžalovanému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

Podľa § 73 ods.2 písm. a/, c/ Tr.zák. ukladá obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Inak napadnutý rozsudok ostáva nezmenený.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 3T/13/2025 zo dňa 30.04.2025, bol obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., okres G. H. I., trvale bytom D. XXX, E. F., t. č. v J. H. I. I. K. J. C., uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 06.10.2024 v čase okolo 13.00 hod. v obci D., okres F., v spálni rodinného domu L. XXX, pod vplyvom alkoholických nápojov a po predchádzajúcich vulgárnych nadávkach a obviňovaní z nevery, po tom, čo jeho dcéra K. C. zatelefonovala na políciu, nakoľko svojmu bratovi M. B. zaslal prostredníctvom aplikácie M. správu obsahujúcu vyhrážky zabitím N. C. a K. C., uviedol svojej družke N. C., že ak na

neho zavolá políciu, zabije ju a uvedené zopakoval dvakrát, pričom sa svojho konania dopustil využíjúc skutočnosť, že N. C. je jeho družkou, ktorá s ním žije v spoločnej domácnosti a je matkou ich spoločných detí, čo tak podporilo jeho rozhodnutie prinútiť poškodenú k neprivolaniu polície, neočakávajúc kladenie odporu zo strany poškodenej.

Za to mu okresný súd podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov, na ktorého výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. a/, c/ Tr. zák. bolo obžalovanému uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti uvedenému rozsudku okresného súdu, čo do výroku o uloženom treste odňatia slobody, podal v zákonom stanovenej odvolanie okresný prokurátor. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že podľa jeho názoru neboli splnené podmienky na uloženie trestu odňatia slobody podľa ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., podľa ktorého súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatela, ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav obžalovaného by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 a zároveň uloží ochranné liečenie.

Prokurátor ďalej uviedol, že pojem tzv. zmenšenej príčetnosti Trestný zákon síce výslovne spomína vo viacerých svojich ustanoveniach, ale obsahovo ho nedefinuje. Túto otázku prenecháva právnej teórii a súdnej praxi. Tie ustálili, že páchateľ konal v stave zmenšenej príčetnosti vtedy, ak pre duševnú poruchu v čase skutku mal podstatne (forenzne významne) zníženú schopnosť rozpoznať protiprávnosť svojho konania alebo svoje konanie ovládať, prípadne boli podstatne znížené obe schopnosti súčasne. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tdo V 18/2025).

Poukázal na to, že v zmysle záverov znaleckého posudku č. 1/2025 z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria v čase spáchania skutku netrpel obvinený duševnou chorobou v zmysle psychózy. Jednalo sa u neho o prechodnú duševnú poruchu, jednoduchú opilosť stredne ťažkého stupňa so zachovanou schopnosťou motorickej a fyzickej aktivity, so zachovanými rozpoznávacími a mierne, nepodstatne zníženými ovládacími schopnosťami. V triezvom stave by boli jeho ovládacie schopnosti plne zachované. Do stavu opilosti sa obvinený priviedol sám a dobrovoľne, s plným vedomím možných následkov, sám priznáva, že pod vplyvom alkoholu je jeho správanie problémové.

Podľa záverov znalkyne M. D. N. boli teda rozpoznávacie schopnosti obvineného A. B. plne zachované a ovládacie schopnosti boli síce znížené, ale len mierne a nepodstatne, bez konštatovania podstatného (forenzne významného) zníženia tejto ovládacej schopnosti. Poukázal tiež na fakt, že obvinený sa do stavu opilosti dostal sám a dobrovoľne, plne si uvedomujúc možné následky požitia alkoholických nápojov, čo by takisto nemohlo odôvodňovať posudzovanie jeho konania ako konania v stave zmenšenej príčetnosti (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12.08.2015, sp. zn. 6Tdo/52/2015).

Zohľadniac uvedené závery znaleckého posudku, tak podľa názoru okresného prokurátora neprichádza do úvahy konštatovanie, že obžalovaný A. B. spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti, a teda ani uloženie trestu aplikujúci ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona.

Zároveň však prokurátor v dôvodoch odvolania konštatoval, že berúc do úvahy výmeru uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov, ako aj prípadné rozhodnutie súdu o započítaní väzby do výkonu trestu odňatia slobody sa mu tak uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov javí neprímerane nízkym.

Ďalej uviedol, že základnou funkciou trestu je represívna funkcia (zabránenie v novej trestnej činnosti), popri ktorej do popredia vystupuje aj výchovná funkcia tak vo vzťahu k páchatelovi (individuálna prevencia), ako aj jeho prostredníctvom na ostatných občanov – potencióálnych páchatelov (generálna prevencia).

Zohľadniac uvedené by tak podľa jeho názoru funkciu individuálnej prevencie náležitým spôsobom naplnil viac podmienený trest odňatia slobody s uložením probačného dohľadu a dostatočne dlhej skúšobnej doby, s uložením ktorého sa okresný súd vo svojom rozhodnutí nestotožnil, ako nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere určenej okresným súdom.

Obžalovaný v písomnom vyjadrení k dôvodom odvolania okresného prokurátora ponechal na rozhodnutie odvolacieho súdu námietku prokurátora o tom, že neboli splnené podmienky na uloženie trestu odňatia slobody podľa ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.

Súdom prvého stupňa uložený trest považoval za dostačujúci. Podľa jeho názoru v prípade jemu uloženého trestu došlo k naplneniu represívnej, individuálnej aj generálnej funkcie trestu. Ak by odvolací súd vzhľadom k námietke prokurátora vznesenej v jeho odvolaní, bude považovať podmienený trest navrhovaný prokurátorom už pred súdom prvého stupňa za dostačujúci.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam obžalovaný žiadal odvolací súd, aby podľa ustanovenia § 319 Tr. por., zamietol odvolanie prokurátora.

Na podklade odvolania okresného prokurátora krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, nasledovné.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito, i v ich súhrne, nezávislé od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že okresný súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na to, aby mohol vo veci náležite rozhodnúť.

Krajský súd po preskúmaní obsahu spisu a podaného odvolania zistil, že obžalovaný A. B. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku, bol poučený o tom, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním a vzhľadom na obsah napadnutého odvolania je krajský súd oprávnený skúmať odvolanie iba vo vzťahu k uloženému trestu a ochrannému opatreniu, pretože nezistil dôvody, pre ktoré by bolo potrebné zrušiť napadnutý rozsudok z iných dôvodov.

Z obsahu napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že okresný súd správne postupoval, keď uznesením podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. por. prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného o jeho vine a nepochybil, keď ďalej vykonal dokazovanie len v súvislosti s výrokom o treste a ochrannom opatrení. Na základe uvedeného bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané spáchanie skutku ustáleného prvostupňovým súdom v napadnutom rozhodnutí, právne kvalifikovaného ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zák.

Zo spisového materiálu ďalej vyplýva, že obžalovaný je z miesta bydliska hodnotený záporne a v obci nemá dobrú povest' v súvislosti s pretrvávajúcimi nezhodami a komplikovaným spolužitím s poškodenou - družkou - N. C., s ktorou aj napriek tomu, že mu bol dňa 10.11.2023 zrušený trvalý pobyt, žil spolu s piatimi deťmi v jednej domácnosti, čo najmä pre jeho nadmerné požívanie alkoholu malo na tieto zlé vplyvy. V odpise registra trestov má obžalovaný tri záznamy, pričom vzhľadom na ukladanie podmienených trestov, resp. peňažného trestu sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený. Krajský súd mal tiež preukázané z pripojeného spisu Okresného súdu Spišská Nová sp. zn. 3T/6/2021 aj to, že rozsudkom zo dňa 05.05.2021 bolo obžalovanému uložené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou v nadväznosti na poruchy psychiky a správania zapríčinené syndrómom závislosti na alkohole, kde po absolvovaní ústavného liečenia dňa 05.01.2022 nastúpil na protialkoholické liečenie ambulantnou formou, z ktorého bol prepustený dňa 16.02.2023. Z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov MS SR odvolací súd zistil, že obžalovaný má osem záznamov, dopúšťal sa väčšinou priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu, v troch prípadoch voči svojej družke spočívajúcich vo vyhrázaní a jej fyzickom napadnutí pod vplyvom alkoholu. Naposledy sa obžalovaný priestupku dopustil dňa 05.06.2023 tým, že sa vyhrážal inej osobe, za čo mu bola uložená sankcia vo výške 50,- €. Zo správy

Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice vyplynulo, že obžalovaný počas výkonu väzby súvisiaceho s jeho trestnou vecou od 09.10.2024 do 11.03.2025, závažným spôsobom neporušil ústavný poriadok, správal slušne a disciplinovane, plnil úlohy a dodržiaval ústavný poriadok.

Zo znaleckého posudku, a tiež zápisnice o výsluchu znalkyne z odvetvia Psychiatria MUDr. Beáty Husárovej, mal aj krajský súd preukázané, že obžalovaný v čase skutku netrpel duševnou chorobou, ale prechodnou duševnou poruchou, jednoduchou opitnosťou s nepodstatne zníženými ovládacími schopnosťami spôsobenou len vplyvom alkoholu. U obžalovaného boli zistené poruchy psychiky správania zapríčinené už nadužívaním alkoholu so závislosťou na alkohole v III. vývojovom štádiu podľa Jelínka. Okresný súd správne poukázal na to, že prognóza prevýchovy do budúcnosti by mohla byť priaznivá, pokiaľ by absolvoval ústavné protialkoholické liečenie a následne ambulantné, keďže aj v minulosti dlhší čas abstinoval po takomto liečení. Znalkyňa vzhľadom k tomu, že obžalovaný s tým súhlasil, doporučila obžalovanému nariadiť ochrannú ústavnú protialkoholickú liečbu.

Okresný súd konštatoval existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. I/ Tr. zák., že sa obžalovaný priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval. Priťažujúcu okolnosť nezistil. Mal za to, že u obžalovaného, ktorý podľa znaleckého posudku konal v stave zmenšenej príčetnosti z dôvodu požitia alkoholu, boli splnené zákonné podmienky pre mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák., keďže pre ochranu spoločnosti aj trest odňatia slobody kratšieho trvania vo výmere osem mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, vzhľadom na okolnosti, za ktorých bol trestný čin spáchaný, postačuje a súčasne obžalovanému uložil podľa § 73 ods. 2 písm. a/, c/ Tr. zákona ústavné ochranné protialkoholické liečenie.

Trestný zákon vo viacerých ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov, a to jednak pri zásadách ukladania trestov, jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov.

Pre ukladanie trestov platia zásady, ktoré ustanovuje Trestný zákon v § 34. Na jednej strane má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti tak, že páchatelovi zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, na druhej strane má uložený trest vytvoriť podmienky na výchovu páchatel'a k tomu, aby viedol riadny život pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Pri určení druhu trestu a jeho výmery má súd prihliadnuť na jednej strane na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na druhej strane na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody, o odstránenie škodlivých následkov trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Trest by mal postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a blízke osoby.

Pri ukladaní trestu je potrebné v prvom rade vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých skutkových podstatách trestných činov. Ustanovenie § 34 ods. 2 a 6 Trestného zákona umožňuje uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom jednotlivé druhy trestov možno uložiť samostatne alebo aj viac trestov popri sebe.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ak tento zákon neustanovuje inak, súd môže podmiennečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho tri roky, ak vzhľadom na osobu páchatel'a, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo prijme záruku za nápravu páchatel'a a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný.

Vo vzťahu k uloženému trestu krajský súd uvádza, že sa nestotožňuje s názorom okresného súdu, že u obžalovaného boli splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby v zmysle ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., pretože ako na to správne

poukázal okresný prokurátor v odvolaní pojem zmenšenej pričetnosti Trestný zákon obsahovo síce nedefinuje ale podľa ustálenej judikatúry páchatel' konal v stave zmenšenej pričetnosti vtedy, ak pre duševnú poruchu v čase skutku mal podstatne (forenzne významne) zníženú schopnosť rozpoznať protiprávnosť svojho konania alebo svoje konanie ovládať, prípadne boli podstatne znížené obe schopnosti súčasne. Aj podľa názoru krajského súdu je preto potrebné zobrať do úvahy tak, ako to vyplýva aj zo znaleckého posudku znalkyne MUDr. Beáty Husárovej, že v čase spáchania skutku v dôsledku opilosti obžalovaného boli jeho rozpoznávacie schopnosti plne zachované a ovládacie schopnosti síce znížené, ale len mierne a nepodstatne, bez konštatovania podstatného (forenzne významného) zníženia tejto ovládacej schopnosti, na čo bolo potrebné pri ukladaní trestu prihliadnuť.

Okresný súd preto nesprávne využil inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., keďže u obžalovaného šlo len o nepatrné zníženie týchto schopností, ale nie o zníženie výrazné. Zároveň bolo obžalovanému uložené aj ústavné protialkoholické liečenie v súlade so závermi znaleckého posudku, o ktorých nemal ani krajský súd žiadne pochybnosti.

S poukazom na vyššie uvedené okolnosti odvolací súd sa nestotožnil s uloženým nepodmienečným trestom odňatia slobody a v zhode s názorom okresného prokurátora konštatuje, že neboli splnené podmienky na uloženie trestu odňatia slobody podľa ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.

Odvolací súd dospel k záveru, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti podmienený trest s uložením probačného dohľadu a dlhšej skúšobnej doby vzhľadom na okolnosti a pomery obžalovaného, postačí na jeho prevýchovu a bude tak lepšie sledovaný účel trestu v rámci individuálnej a generálnej prevencie, pretože uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody s poukazom na jeho malú /krátku výmeru, ako aj prípadné rozhodnutie súdu o započítaní väzby, v ktorej obžalovaný strávil skoro 5 mesiacov, by bolo neprimerane mierne. Pre posilnenie a zabezpečenie účelu ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou ešte pred jeho začiatkom odvolací súd považoval za potrebné uložiť aj obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, keďže obžalovanému uložil odvolací súd trest odňatia slobody s podmieneným odkladom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol odvolací súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.